

Referat fra møte i Referansegruppen for DBH 26. april 2018

Tilstede: Tore Tungodden, Universitetet i Bergen (leder)
Andreas Slettebak Wangen, Norges Tekniske -naturvitenskaplige Universitet
Beth Linde, Høgskolen i Østfold
Adeline Landro, Nasjonalt fagskoleråd

Forfall: Ellen Rye, Høgskolen i Sør-Øst Norge
Ingrid Sogner, Universitetet i Oslo

Observatører: Vidar Røeggen, Universitets- og høgskolerådet
Anne Marie Rustad Holseter, Statistisk sentralbyrå
Magnus Strand Hauge, NOKUT
Joar Nybo, Kunnskapsdepartementet
Stig Slipersæter, Norges forskningsråd

NSD: Bjørn Henrichsen, NSD
Knut Kalgraff Skjåk, NSD
Kristin Gåsemyr, NSD
Yngve Bersvendsen, NSD

1/18 Godkjenning av innkalling og saksliste

Det var ingen merknader til innkalling og saksliste.

2/18 Godkjent referat fra forrige møte

Det fremkom ingen merknader fra forrige møtes referat, som ble godkjent per e-post med frist 22.12.2017.

3/18 Status for ulike aktiviteter

Rapportering av data:

Student- og doktorgradsdata: For studentdata er det tre små private høgskoler som ikke har rapportert. Ellers har rapporteringen for høst 2017 og vår 2018 gått greit og samarbeidsdoktorgrader er kvalitetssikret.

Fagskolene: Vår 2018 er det 79 fagskoler som rapporterer. Fagskolen i Oslo og Akershus har ikke rapportert til frist.

Økonomidata: Nytt er rapportering av data fra SIU og NOKUT til kapitalregnskapet via NSD og avstemming av alle disse dataene i UH-sektoren. I årsregnskap med ledelseskomentarer fra statlige institusjoner er det rapportert en del feil og det bør lages kontrollrutiner for å fange opp disse. Årsrapporter som sendes feilaktig via epost og ikke via DBH-Dimp og kan derfor bli registrert med for sen mottatt dato.

Økonomidataene til FOU-statistikken har forbedret kvalitet i år i forhold til forrige rapportering i 2016. Nytt finansieringssystem for fagskolene medfører bl.a. at private fagskoler skal motta midler via fylkeskommunene. Det er usikkert om disse økonomidataene skal rapporteres via NSD. Private fagskoler som tidligere har fått støtte fra Helsedirektoratet skal rapportere via NSD fra august 2018. Private fagskoler uten støtte er neste gruppe man ønsker skal rapportere i 2019. UNIT, NUPI, NFR og FEK skal rapportere via NSD fra 2018.

Dataleveranser og tilgang til data: Det er en jevn og økende pågang etter faste dataleveranser fra DBH. Tilstandsrapportene for Fagskoler og UH-institusjoner, data til SSB, NIFU, Forsvaret, SiU og NOKUT. Ellers er det også i økende grad dataleveranser etter forespørsel.

Inkludering av resterende institusjoner som tilbyr høgre utdanning: Tre private høyskoler gjenstår for rapportering av studentdata, og NOKUT vil sende brev om ønsket rapportering.

Fagskoleforum: Neste Fagskoleforum er utsatt til 2018. Ny finansieringsordning, nytt samordnet opptak og ny vitnemålsdatabase kan være temaer i et nytt forum, noe som er foreslått til KD.

Register over publiseringskanaler:

Det er foreslått en arbeidsgruppe for å vurdere å nedlegge ITAR-databasen og en begrepsgruppe for å samstemme bruk av engelske begreper innen bibliometriregistre.

Den norske publiseringsindikator: Fase 3 omfatter utvikling av funksjonalitet i forbindelse med administrative sider, nyhetsmodul, epostløsning mm. Og å integrere Kanalregisteret tettere mot NPI for å modernisere registeret.

Nordisk samarbeid om felles kanalregister: Registeret er tilgjengelig for superbrukerne i de nordiske land. 26. mai skal det holdes et møte der videre finansiering av drift, utvikling og ønsker om forskningsprosjekter, basert på registeret, skal diskuteres.

ERIH PLUS – The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences: Aktiv bruk av kontakter i ulike land og hos ulike organisasjoner vil bli viktig for å promotere registeret. Seminar i Helsinki i mai og deltakelse på ENRESSH-konferanse i september kan bli nyttig for registeret.

STAR-prosjektet:

Unit ønsker å lage statistikk på nasjonalt nivå, men foreløpig er det DBH som har det juridiske grunnlaget for dette.

Arbeidsgruppe for begrepsdefinering i UH-sektoren

Det er forventet at gruppen skal rapportere om arbeidet i løpet av 2018. Det har vært arbeidet med begreper som ulike typer studenter og studieprogram i møtene som har vært avviklet.

Referansegruppen ser at det er mye aktivitet i DBH. Utvikling av NPI som nettsted er et viktig verktøy for arbeidet med rangering av forskningsresultater. Det uttrykkes skepsis til STAR sine planer om statistikk på nasjonalt nivå.

Sak 4/18 Evaluering av NSD.

Det er kommet melding om en gjennomgang av NSD og det skal utnevnes representanter fra NFR, HOD, Forskningsinstituttens fellesarena og SSB. UNIT skal være sekretariat. Frist for utnevning av representanter er foreløpig utsatt.

Referansegruppen ser at en evaluering av NSD og DBH skal gjennomføres og vil følge med hvilke representanter som utnevnes og hvordan evalueringen gjennomføres.

Sak 5/18 Databehandleravtale mellom KD og NSD: om hjemmel i Fagskoleloven og Universitets- og Høgskoleloven for DBH.

Kunnskapsdepartementet har kommet med et nytt forslag til hjemmel for fagskoledata i DBH i Lov om fagskoleutdanning (fagskoleloven) og for Universiteter og høyskoler i DBH i Universitets- og høgskoleloven. Forslaget vil begrense antall personopplysninger i DBH. Kontaktinformasjon som mobilnummer, postadresser og epostadresser vil ikke kunne ligge i DBH. Slike opplysninger må databestiller innhente fra andre kilder bl.a. Folkeregisteret og eventuelt koble på selv. Dermed vil samordningseffekten for datainnsamling via DBH reduseres betraktelig, da student- og kandidatundersøkelser ikke kan gjennomføres ved datautlevering fra NSD.

Nytt forslag til fagskolehjemmel ventes å skulle behandles i mai og tre i kraft fra 1.juli 2018. For fagskolesektoren har DBH per i dag bare individdata om studenter, men lovforslaget utvider dette med data om tilsatte. Lovforslaget vil gi et hjemmelsgrunnlag for å levere ut personopplysninger til forsknings- og utredningsformål, og til virksomhetsstyring. Kunnskapsdepartementets (KD) databehandleravtale som pr. i dag er inngått med NSD, regulerer innsamling og utlevering av personopplysninger i DBH og DBH-F. Selv om lovforslaget med de nye bestemmelsene blir vedtatt, vil det likevel være behov for en databehandleravtale mellom NSD og KD. NSD har med utgangspunkt i databehandleravtalen inngått ulike typer datautleveringsavtaler med flere forvaltningsinstitusjoner som ber om datasett fra DBH-databasen som er indirekte eller direkte personidentifiserbare: NIFU, NOKUT, Lånekassen, Nasjonalt opptakskontor for fagskoler, Forsvaret og SIU. NSD vurderer i tillegg nøye databestillinger der datasett med små tall inngår. Avtalene må revideres når en eventuell ny hjemmel trer i kraft.

Når nytt forslag til Universitets- og høgskolelov med forslag til hjemmel som regulerer opplysninger for universiteter og høyskoler i DBH er på dette tidspunktet ukjent.

Referansegruppen er fornøyd med at hjemmelen for fagskoler ligger til behandling og at det juridiske grunnlaget for oppbevaring og utlevering av opplysninger blir fastsatt. Det er imidlertid skepsis til at kontaktopplysningene ikke lenger kan hentes fra DBH og vil gjøre det svært vanskelig å gjennomføre student- og kandidatundersøkelser. Folkeregisteret har ikke oppdaterte kontaktopplysninger av denne typen for eksempel om studenter. Det vil bli tungvint å hente opplysningene ut fra FS.

6/18 Publisering av individdata og data til forskning

Problemstillingen om publisering av individdata er presentert referansegruppen i tidligere møter, hvor det bl.a. er informert om at SIU ønsker å fremme problemstillinger rundt publisering av registerdata for utdanning basert på individdata i samarbeid med DBH. SIU har igjen tatt kontakt med NSD angående saken som ikke ble fulgt opp videre i 2017.

Statistikken er ikke basert på sensitiv informasjon om individer. Det synes derfor svært strengt å skulle praktisere anonymisering av

indirekte identifiserbare data, som ikke er spesielt sensitive for personene statistikken omhandler. Dette går på bekostning av reelle data som er nyttige for sektoren.

I flere datasett hos bl.a. SIU, Lånkassen og DBH vil en raskt få statistikk som ikke kan oppgi reelle antall hvis regelen om at antall individer under 3 i en celle skal tas ut av statistikken uavhengig av sensitivitet i datasettene anvendes. For KD vil ikke formålet med databaser og åpne data være oppfylt. Tilstandsrapporter mm. kan ikke publisere alle tall åpent, som før. Felles for institusjonene er at vi må publisere aggregerte registerdata. Personvernombudet for forskning og NSDs personvernombud er engasjert i saken. Hvis reelle tall skal publiseres må dette skje innenfor en login løsning, der bruker må identifisere seg å få godkjenning for å benytte dataene.

Ved tilgjengeliggjøring av individdata:

- et bestillingsskjema bør utvikles. Melding til personvernombud og eventuelt Datatilsyn må foreligge i søknaden.
 - satse på api-løsning med aidentifiserte og aggregerte individdata
 - etablere en log-in funksjon for individdataene.
 - microdata.no prosjektet er også en mulig løsning for tilgjengeliggjøring av individdata i DBH
- NSD viste frem api-løsningen som er under utvikling og kan lanseres i løpet av våren. Websiden for microdata.no ble også vist.

Referansegruppen er fornøyd med at en api-løsning vil publiseres om kort tid. Det er viktig å arbeide for at dagens tilgjengelighet til statistikk som innehar reelle verdier og summer er tilgjengelig for institusjonene som i dag. Det er også interesse for at økonomidata blir integrert i lignende løsninger og kan kobles til de andre datasettene.

7/18 Om prioritering av arbeidsoppgaver og nye prosjekter

Det er en voksende etterspørsel etter data fra DBH. Realnedgang i KDs tilskudd til NSDs drift av DBH får konsekvenser for oppgaver i DBH i årene fremover.

For 2018 prioriteres det å kunne gjennomføre nødvendig modernisering i DBH, i tillegg til de oppgavene som referansegruppen ønsket øverst på listen fra forrige møte:

- api-løsning til superbrukere innen statistikk ved institusjonene,
- videreutvikling av standardrapporter basert på individdata, som nasjonale rapporter på studentmobilitet, gjennomføringsgrad, frafall osv.

Andre prioriterte oppgaver er:

- planlegging og modernisering av Dimp-systemet
- modernisering av web-sider

Av de prioriterte oppgavene er DBH i gang med de tre første oppgavene. Den siste har NSD ikke hatt kapasitet til. Av ikke prioriterte oppgaver eller oppgaver som må vente, blir funksjonalitet til rapportering via webservice, teknisk tilrettelagt i forbindelse med modernisering av DIMP-systemet. KD har bevilget 2 mill. kroner til arbeidet med en simulator for å beregne tall i finansieringssystemet. Cristin og NSD/DBH vil starte og planlegge en ombygging av ITAR i løpet av 2018. Bruk og utveksling av informasjon mellom tidsskriftsregistre og webløsninger er startet gjennom å planlegge for integrering av Kanalregisteret i NPI-systemet.

En ny ressurskrevende oppgave vil bli arbeid med tilpassing til ny personvernlovgivning og vil kreve flere justeringer av publisert statistikk jf. sak 6/18.

Referansegruppen synes det er viktig at prioriteringene blir satt opp og at man kan gi en status for arbeidet. Api og mobilitetsdata som publiseres, har lenge vært etterspurt og referansegruppen er tilfreds med at DBH data publiseres som prioritert.

8/18 Rapport over tilskuddsmidler for DBH 2017.

NSD har vedlagt rapporten som redegjør for aktivitetene som inngår i bruken av tilskuddsmidler for 2017

Referansegruppen er fornøyd med rapporten.

9/18 Et velfungerende kunnskapssystem.

NSD har vedlagt rapporten der en arbeidsgruppe har gjennomgått behov for databaser med forskningsdata. Det er databrukerne som har deltatt i arbeidsgruppen.

Gruppen foreslår en metadatabase der det inngår data fra eksisterende og en del nye databaser som skal forbedre datagrunnlaget for forskning og databehovet i sektoren. DBH er ikke tegnet inn den nye modellen men skal være en basis for metadatabasen.

Referansegruppen ser hvilke behov og løsninger som er beskrevet i rapporten. Det er imidlertid vanskelig å forholde seg til hvem som skal bygge de ulike databasene, siden organiseringsform for NSD og DBH ikke er besluttet. Uavhengig av organisasjonsform bør DBH ha en sentral rolle i dette forslaget til metadatabase.

10/18 Eventuelt

Neste møte blir torsdag 8. november.

Det er et ønske fra NSD at medlemmene i referansegruppen kan orientere om aktuelle saker som har betydning for DBH og at det settes opp som et eget punkt i neste møte.

Referansegruppen er enig i at medlemmer orienterer om aktuelle saker som kan være interessante for DBH.